

Discussion

Summary

Samenvatting

Dankwoord

Curriculum Vitae

Graag wil ik iedereen bedanken voor hun bijdrage aan het tot stand komen van dit proefschrift.

Alle ouders en hun kinderen, zonder jullie inzet en deelname was het nooit zover gekomen. Jullie hebben ons thuis ontvangen of zijn naar Utrecht gekomen en hebben het vertrouwen gehad om jullie levensverhalen te vertellen en onze vragen te beantwoorden. Jullie enthousiaste deelname, getoonde interesse en ook kritische vragen tijdens de informatiebijeenkomsten hebben mij erg gestimuleerd. Hartelijk dank; hopelijk zien en spreken we elkaar weer bij een vierde meting.

Willem Nolen, mijn promotor die mij als Limburgse uiteindelijk in Groningen liet promoveren! Beste Willem, ik wil je bedanken voor je objectiviteit en de steun en die je mij gegeven hebt in de loop der jaren. Ook dank voor je snelle reacties, verbeteringen en waardevolle ideeën maar vooral ook voor de ruimte (inhoudelijk en in tijd) die je me gaf. Ik hoop op een voortzetting van onze goede samenwerking in vervolgonderzoek rondom de bipolaire stoornis.

Frank Verhulst. Beste Frank, jij hebt me van het begin af aan het gevoel gegeven dat je geloofde in mijn capaciteiten als onderzoeker en als psychiater. Bedankt voor dat vertrouwen en voor het delen van je kennis en enthousiasme ten aanzien van epidemiologisch wetenschappelijk onderzoek.

Hans Ormel. Beste Hans, naast het bespreken van de impact van life events op de ontwikkeling van de bipolaire stoornis, bespraken we ook wel eens de eigen minor en major life events. Dat maakte het contact altijd erg levendig. Bedankt voor je toevoegingen en scherpe blik ten aanzien van oorzaak en gevolg inzake stress en kwetsbaarheid.

Marjolein Wals en Catrien Reichart, mijn collegae onderzoekers.

Beste Marjolein, we hebben allebei hard gewerkt aan de data verzameling, met name de eerste jaren van het onderzoek in gezamenlijkheid. Veel gelachen, maar ook wel eens gestreden. Inmiddels ieder ons eigen pad. Bedankt en succes!

Beste Catrien, het is altijd leuk om je te spreken en even “alles” door te nemen. Met de nadruk op de meer wereldse zaken. Veel dank voor je nuchtere kijk op de wetenschap, de inspirerende klinische verhalen en voor de samenwerking.

Huib Burger. Beste Huib, bedankt voor het data kantelen en voor je onmisbare hulp bij het construeren van de statistische modellen. Hoe jij tussen allerlei papieren aantekeningen die ene belangrijke brainwave kon terughalen, verbaast me nog steeds.

Het Kenniscentrum Bipolaire stoornissen met de drijvende krachten Ralph Kupka en Paula Rinkema. Beste Ralph, ik denk met heel veel plezier terug aan de gezamenlijke tijd op de Lange Nieuwstraat en aan de tijd dat ik schrijvend op de zolder aan de Tolsteegsingel zat. Je bent voor mij een voorbeeld in de manier waarop je iets dat ingewikkeld is toch heel helder kunt uitleggen. Samen als psychiaters iets immunologisch begrijpen blijft toch lastig. Beste Paula, wat was het fijn dat jij er was. Altijd gezellig, praktisch en optimistisch. Beiden, hartelijk dank voor jullie steun en ik hoop op een goede samenwerking in de toekomst.

Het KBO-team: veel verschillende mensen hebben in de loop der jaren meegewerkt in allerlei fases van het onderzoek. Zowel bij de verzameling van de data, organisatie, als bij de invoer en verwerking van alle gegevens zijn velen betrokken geweest. Sommigen langdurig en intensief (Barbara bedankt) anderen korter. In alfabetische volgorde; Annelies, Anouk, Ariane, Barbara, Debbie, Dennis, Frank, Ellen, Esther, Gard, Gertine, Jasper, Jetteke, Jeroen, Tiemenna, Margriet, Maria, Marileen, Marjolein, Melina, Monica, Ruth en Zahra. Hartelijk dank allemaal, zonder jullie was het nooit gelukt. De collega's van de Stanley Foundation hebben hun onderzoekservaring en gezelligheid met ons gedeeld; Gard, Antoinette, Margo, Joke, Elsbeth, en Gonnie, bedankt!

Ik heb dit onderzoek verricht in het kader van een AGIKO constructie bij Altrecht GGZ in Utrecht. Ik denk met heel veel plezier terug aan de combinatie van mijn research en opleidingstijd en bedank daarom alle supervisors, mijn opleider Johan Havenaar, collegae assistenten en allen met wie ik heb samengewerkt voor de dingen die ik geleerd heb en voor de goede sfeer. Tevens wil ik Armand Höppener en de Divisiedirectie Willem Arntsz (Henk van de Berg en Peter Turpijn) bedanken voor de mogelijkheden die zij me geboden hebben.

Mijn huidige collegae op de kinder-en jeugd afdeling van het UMC Utrecht. Ik wil jullie allemaal bedanken voor de getoonde interesse, collegialiteit en voor de mogelijkheden die ik binnen het UMCU heb gekregen om te werken aan de laatste loodjes. Inmiddels heb ik de ruimte gekregen om een spreekuur op te gaan zetten binnen het UMCU voor high-risk kinderen (psychose en bipolaire stoornissen) en verder onderzoek te gaan doen. Hiervoor wil ik met name professor Herman van Engeland en professor René Kahn bedanken.

Bianca van der Linden, Leny van Dijk en Liesbeth Lindeboom wil ik bedanken voor de ondersteuning bij het maken van etiketten en de logistiek rondom de papieren en formulieren.

De leden van de leescommissie- professor Minderaa, professor van Engeland, professor Zitman- wil ik bedanken voor de tijd en aandacht die zij aan dit manuscript hebben besteed.

Mijn vrienden en vriendinnen ben ik dankbaar voor het leuke en erg belangrijke deel van het leven buiten mijn werk.

Mijn paranymfen, Viviane en Joep. Dank voor jullie bijzondere vriendschap.

Mijn schoonfamilie; Anne, Lidwien en Eric, Roeland en Roos, Hadewijch en Gerlof en alle neefjes en nichtjes. Ik wil jullie bedanken voor jullie getoonde interesse, maar vooral voor het feit dat jullie er gewoon zijn en een belangrijk deel uit maken van mijn leven.

Mijn lieve ouders. Lieve mamma, jij wist meteen dat dit onderzoeksproject iets zou zijn voor me. Je hebt me altijd gestimuleerd en bevraagd. Hartelijk dank voor je niet aflatende interesse en tevens bezorgdheid of het soms niet wat veel was allemaal. Lieve pappa, ik weet niet of er andere vaders zijn die zo trots zijn op hun dochter. Je bent degene die altijd klaar staat met een oplossing, voor ieder praktisch probleem. Ik denk met een erg goed gevoel terug aan de week dat ik weer eventjes bij jullie woonde en “de boel” heb afgemaakt. Tom en Titia, het is fijn te merken dat we er voor elkaar zijn op momenten dat dit nodig is. Kortom, lieve familie bedankt!

Liefste Maarten, jij bent er altijd; zorgt voor rust maar zeker ook voor energie en waarborgt de relativering in tijden van drukte. Dank voor je goede zorgen voor mij en voor onze kinderen Louise & David.